

**DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
STRUČNO-NAUČNA KONFERENCIJA SA
MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM**

**ZBORNİK
REZİMEA**

ZLATIBOR, 16-19. FEBRUAR 2023

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 16-19. FEBRUAR 2023.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije
Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović
Željka Trbović
Milka Glavonjić
Uroš Šotarević
Svetlana Pešić
Jasmina Poznanov Dejanov
Zoran Kovačić

Programski odbor

Prof.dr Daniela Bratković
Prof.dr Medina Vantić-Tanjić
Prof.dr Vesna Radovanović
Doc.dr Marija Maljković
Prof.dr Gordana Nikolić
Prof.dr Mirjana Japundža Milisavljević
Prof.dr Sanja Čopić
Prof.dr Mirjana Petrović Lazić
Prof.dr Vesna Vučinić
Prof.dr Ljubica Isaković
Prof.dr Danijela Ilić Stošović
Doc.dr Božidar Filipović:
Ass. Staša Lalatović:

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

ISBN 978-86-84765-61-3

INKLUZIVNO OBRAZOVANJE U EVROPI - REZULTATI EVROPSKE AGENCIJE

Dragan Rapaić, Aleksandra Đurić Zdravković, Jasmina Rapaić

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Evropska agencija za posebne potrebe i inkluzivno obrazovanje (dalje Agencija) je nezavisna organizacija koja deluje kao platforma za saradnju 30 država članica. Cilj je da se unapredi obrazovna politika i praksa za učenike sa smetnjama u razvoju i potrebom za podrškom. Republika Srbija pridružila se Agenciji 2018. godine. Ključni principi bazirani na dokazima koji su predstavljeni postulatima Agencije fokusiraju se na razvoj politike, kao i na implementaciju i usklađuju se sa prioritetima država članica. Jasno je da se obrazovni sistemi razlikuju među zemljama. Oni su dinamički, višestepeni sistemi sa dodatnom složenošću koja proizilazi iz kulturnih, društvenih, verskih i drugih kontekstualnih razlika.

Dok se na početku fokusirala na učenike sa razvojnim smetnjama, u poslednjem periodu Agencija proširuje svoj delokrug rada, uzima u obzir sve učenike u okviru sistema inkluzivnog obrazovanja i prikuplja, prikazuje i analizira nacionalne podatke država članica.

U tom smislu, u većini zemalja, upisivanje u inkluzivno obrazovanje podrazumeva raspoređivanje učenika u redovno odeljenje u skladu sa referentnom vrednošću raspoređivanja od 80% vremena u razredima redovnog obrazovanja sa svojim vršnjacima. Učenici koji nisu u inkluzivnom okruženju edukuju se u okviru odvojenih odeljenja u redovnim školama, specijalnih škola, neformalnog obrazovanja koje vode zdravstvene ili socijalne službe, ili su van formalnog obrazovanja.

Dostupni podaci pokazuju da nijedna od zemalja članica nema 100% upisivanje u inkluzivno okruženje. Sve zemlje koriste neki oblik pružanja posebnih stručnih usluga (posebne škole i jedinice), kao i posebna odeljenja u redovnim školama. Svaki treći učenik sa smetnjama u razvoju u Srednjoj i Istočnoj Evropi pohađa školu za učenike sa smetnjama u razvoju. Široki opseg stope raspoređivanja u specijalne škole ukazuje da se u različitim zemljama koriste veoma raznorodne procedure i strukture za raspoređivanje učenika sa razvojnim smetnjama. U svim zemljama članicama, skoro 40% učenika sa razvojnim smetnjama obrazuje se u posebnim, neinkluzivnim okruženjima. Čak i u Finskoj, državi s jednim od najboljih obrazovnih sistema na svetu i veoma kvalitetnom podrškom učenicima s razvojnim teškoćama, izveštava se o brojnim problemima vezanim za poteškoće u realizaciji inkluzivne nastave.

Rad je nastao kao rezultat istraživanja na projektu „Kreiranje Protokola za procenu edukativnih potencijala dece sa smetnjama u razvoju kao kriterijuma za izradu individualnih obrazovnih programa” (broj ugovora 451-03-68/2022-14) koji finansira Ministarstvo prosvete Republike Srbije.

Ključne reči: inkluzija, razvojni poremećaji, države članice, Evropa